

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 261
din data de 29.06.2011

Dosar nr.: 1A/2011

Petiție nr: 2824/02.05.2011

Petent: Autosesizare

Reclamat: G B

Obiect: afirmații cu caracter discriminatoriu care lezează demnitatea persoanelor de gen feminin

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

I.1.1. C.N.C.D. cu sediul în București, Piața Walter Mărăcineanu, nr. 1-3, sector 1;

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. G B , cu domiciliul loc.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. În timpul emisiunii „Agentul VIP”, realizată de postul de televiziune Antena 2 din data de 27.04.2011, domnul G B a declarat printr-o intervenție telefonică că „Dacă bărbatul înșală, femeie nu are voie să divorțeze. Dumnezeu a spus că bărbatul e bărbat și femeia curvă”.

Transcriptul intervenției

G.B. „ ... aș vrea să-i spun așa, ca să-i intre bine în cap și la toate femeile, nu sunt adeptul înșelării, să înșeli...sunt adeptul să fii uun om fidel...și țineți minte lucrurile ăstea, bărbatul care înșală este șmecher, iar femeia care înșală este curvă.

C.B. „Domnule B , femeile poate ne judecă în mnomentul în care spunem lucrurile ăstea, nu credeți?”

G.B. „Știți de ce domnule E i?”

C.B. „Vă ascult.”

G.B. „Pentru că, bărbatul care înșală scoate pălăria, o scutură și pleacă și își face...cum ar veni, chiar nevoia. Femeia nu poate să zică îți dau 1000 de euro ca să faci sex cu mine, la un bărbat. Un bărbat poate să dea 1000 de euro la o femei, face sex și pleacă. O femeie nu poate cumpăra un bărbat, o femeie trebuie să simtă, o femeie trebuie să

strângă un bărbat în brațe. Și deci, asta este concluzia. Un bărbat care umblă cu 50 de femei, bine, nu mă refer chiar la unul căsătorit, mă refer la cei chiar necăsătoriți. Un bărbat e necăsătorit și are mai multe femei, 52, e un bărbat deștept, un bărbat șmecher. O femeie care are 50 de bărbați este curvă. O femeie care își înșală bărbatul numai cu un singur bărbat este curvă. Un bărbat care își înșală nevasta cu o singură femeie e un accident, sau dacă, cu mai multe, asta e...repet deci, nu sunt adept. Asta e situația ca să intre în cap la toate femeile ...orice femeie care înșală este curvă, orice bărbat care înșală e șmecher.”

C.B. „Domnule B am o ultimă întrebare înainte să-i ascult și pe invitații mei. Da, tocmai pentru că ați fost într-un loc în care ați fost foarte aproape de Dumnezeu. Dar oare Dumnezeu cum vede lucrurile astea ?”

G.B. „Dumnezeu cum vede lucrurile astea ?”

C.B. „Cine-i șmecher și cine-i curvă?”

G.B. „Hai să-ți spun cum vede Dumnezeu. Dumnezeu spune că este păcat și nu face deosebire din punctul de vedere al păcatului și la bărbat și la femeie, da? Dar fii atent, din punctul de vedere al lui Dumnezeu, legea lui. Un bărbat face păcat dacă înșală, dar femeia nu are motiv, deci nu-i dă o motivație și nu-i dă dreptul să se despartă de bărbat dacă înșală. Dar bărbatul, e absolvit de vină dacă se desparte de femeia care înșală și care de fapt care este curvă, că eu îi spun la femeia care înșală curvă nu îi mai spun care înșală. Și să vă spun de ce. Singurul motiv pentru care un bărbat se poate despărți de o femeie este numai dacă este curvă. Dacă ea are un accident și nu mai are totul, ori rămâne chioară, fără picior, fără mână, ești obligat toată viața să o întreții pentru că ai ales-o și te duci cu ea până la moarte. Deci singurul motiv pentru care Dumnezeu îți dă voie să te desparti de o femeie, numai dacă este curvă, adică dacă înșală. Da? Iar dacă bărbatul înșală Dumnezeu nu dă voie femeii ca să se despartă de bărbat. Deci..Dumnezeu spune că bărbatul e bărbat și femeia curvă. Da? Să fiți sănătoși și la revedere.”

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Prin adresa nr.3255/25.05.2011 a fost citat petentul G B iar prin adresa nr.3490/07.06.2011 petentul a fost recitat .

3.3. La audierile din data de 21.06.2011 petentul nu s-a prezentat. și nici nu a depus un punct de vedere cu privire la obiectul autosesizării.

IV. Susținerile părților

4.1. Petentul nu a depus punct de vedere în urma citării.

Susținerea Consiliului Național al Audiovizualului

4.2. Consiliul Național al Audio vizualului a analizat reclamația Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, înregistrată sub nr. 5908/05.05.2011, în ședința publică din data de 12.05.2011.

4.3. Consiliul a decis să sancționeze postul Antena 2 cu somație publică pentru încălcarea prevederilor privind protecția demnității umane, întrucât, în cadrul unei emisiuni „Agentul Vip” din 27 aprilie 2011, moderatorul a permis unuia dintre invitați să denigreze și să discrimineze femeile, la adresa cărora a folosit și un limbaj injurios.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul director reține că, partea reclamată, într-o emisiune de televiziune face declarații a căror transcript este redad mai sus, cu privire la statutul și aprecierea femeilor și bărbaților din perspectiva relațiilor dintre aceștia.

5.2. Colegiul trebuie să analizeze declarațiile reclamatului din perspectiva echilibrului dintre principiul libertății de exprimare și dreptul la respectarea demnității persoanei și a nediscriminării art. 2 alin. (1), art. 15 și art. 2 alin. (8) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată).

5.3. În drept, se reține art. 15 al O.G. nr. 137/2000 care prevede următoarele: „constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, **orice comportament manifestat în public**, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității sau crearea unei atmosfere intimidante, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acesteia/acestui la o rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau categorie defavorizată, ori de convingerile, **sexul** sau orientarea sexuală a acestuia/acesteia”.

5.4. În raport cu protecția demnității umane și dreptul la nediscriminare, art. 2 alin. (8) din O.G. 137/2000 dispune că „Prevederile prezentei ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”.

5.5. Totuși, libertatea de exprimare nu este un drept absolut, limitele sale fiind stabilite în art. 10 alin. (2) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, după cum urmează: “**orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare**”, precizându-se în mod expres limitele acestui drept în aliniatul 2 al aceluiași articol: “**exercitarea acestor libertăți, (n.n. libertatea de exprimare, de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei) ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru ... protecția reputației sau a drepturilor altora.**”

5.6. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie să fie **prevăzută de lege** (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite condiții: să fie previzibilă și accesibilă), să urmărească un scop legitim, să fie necesară într-o societate democratică și să fie proporțională cu scopul urmărit (Corneliu Bârsan, *Convenția europeană a drepturilor omului*, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

5.7. Raportat la prima cerință, cea a existenței unei prevederi legale, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000. De asemenea, Constituția României în art. 1 alin. (3) consacră garantarea demnității omului ca valoare supremă a legii fundamentale și a democrației.

5.8. Apreciem că **textele normative în cauză sunt previzibile și accesibile**, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

5.9. Scopul legitim urmărit este protecția demnității umane a femeilor. Egalitatea de șanse și respectarea demnității umane a femeilor este un scop legitim urmărit de stat în condițiile în care este de notorietate condiția dificilă a femeii în societatea din România (a se vedea statisticile privind violența în familie, egalitatea de șanse în câmpul muncii etc.)

5.10. Pe de altă parte, în contextul **dreptului de a nu fi spus discriminării** și sub acest din urmă aspect, corelativ unui tratament injust, ostil, umilitor sau degradant, trebuie reținut elementul de apreciere al criteriului de la care, un comportament reprobabil are a fi calificat ca ostil, injust până la tratament degradant, astfel cum au statuat instanțele de contencios european, fosta Comisie pentru Drepturile Omului și Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Acest element de apreciere este unul variabil, în funcție de circumstanțele cauzei și de efectele aplicării lui, în raport cu sexul, vârsta, starea de sănătate a victimei și alte asemenea elemente referitoare la situația victimei.

5.11. După cum a spus fosta Comisie, expresia „tratamente degradante” are în vedere atingeri grave ale demnității umane, astfel că o măsură care este de natură să coboare statutul social al unei persoane, situația sau reputația ei, poate fi considerată a constitui un asemenea tratament, dacă ea atinge „un anumit grad de gravitate”.(Comisia Europeană pentru Drepturile Omului, 14 decembrie 1973, *Asiatiques d’Afrique Orientale c. Royaume-Uni*, DR nr.78-B, p.55; a se vedea, printre altele, Irlanda împotriva Regatului Unit al Marii Britanii, Decizia din 18 ianuarie 1978, Seria A nr. 25, pag. 65, paragraful 162).

5.12. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, **tratamentul a fost calificat ca fiind "degradant"** dacă a **cauzat victimelor sentimente de teamă, de neliniște și de inferioritate, de natură a le umili și a le înjosi** (a se vedea, în acest sens, Kudla împotriva Poloniei [MC], Cererea nr. 30.210/96, paragraful 92, ECHR 2000-XI).

5.13. Pentru a decide dacă un anumit tratament este sau nu degradant în sensul art. 3 al Convenției, Curtea examinează dacă scopul aplicării lui este acela de a umili sau înjosi victima și dacă, prin efectele produse, a fost adusă o atingere personalității acesteia, într-o manieră incompatibilă cu art. 3 (a se vedea, în acest sens, *Raninen împotriva Finlandei*, Decizia din 16 decembrie 1997, Reports 1997-VIII, pag. 2.821-22, paragraful 55). Cu toate acestea, absența unui asemenea scop nu ar putea exclude într-o manieră definitivă constatarea unei încălcări a art. 3 (a se vedea, în acest sens, *Peers împotriva Greciei*, Cererea nr. 28.524/95, paragraful 74, CEDO 2001-III). Ori, în cazurile de încălcarea a demnității umane prin discriminare nu este relevantă existența unei intenții și nici a unei victime în concret.

5.14. Raportat la speță, reținem că declarațiile reclamatului de genul: „ ... aș vrea să-i spun așa, ca să-i intre bine în cap și la toate femeile, nu sunt adeptul înșelării, să înșeli...sunt adeptul să fii un om fidel...și țineți minte lucrurile astea, bărbatul care înșală este șmecher, iar femeia care înșală este curvă” – aduc atingere gravă **demnității umane a femeilor, cauzează acestora un sentiment de inferioritate, de natură a le**

umili și a le înjosi. Din respect pentru femei nu mai reluăm și celelalte declarații de acest gen.

5.15. Măsura constatării și sancționării unui astfel de comportament **este necesară într-o societate democratică** în care demnitatea umană este garantată. Demnitatea umană este un element important în respectul de sine al oricărui cetățean.

5.16. Măsura este proporțională cu scopul urmărit, astfel constatarea contravenției și aplicarea unei sancțiuni sunt proporționale cu necesitatea protecției demnității umane a femeilor din România.

5.17. Libertatea de exprimare este importantă pentru orice individ, în special pentru persoanele aflate în funcții de demnitate publică, oameni politici, persoane care au o poziție importantă într-o societate democratică. Totuși, este esențial pentru aceste persoane ca atunci când se exprimă în public **să evite comentarii care pot răspândi și conduce la creșterea intoleranței** (a se vedea Feret v. Belgium (no. 15615/07), Chamber of Judgment of 16 July 2009 – Curtea Europeană a Drepturilor Omului).

5.18. Gravitatea faptei rezultă și din calitatea reclamatului, de europarlamentar. Funcția de demnitate publică, de formator de opinie, obligă persoana cu acest statut să dea dovadă de o responsabilitate sporită când se exprimă în public pe diferite subiecte. Persoanele cu funcții publice, formatorii de opinie prin declarații influențează comportamente în societate.

5.19. „Libertatea e semnul de noblete al omului, dar, ca orice noblete, ea implică responsabilități. **Exercițiul libertății fără sentimentul responsabilității, înseamnă condamnarea ei**” (Aznavorian, Hurmuz, Excelența legii, Ed. Semne 2007, pag. 68).

5.20. În speța de față Colegiul consideră că sunt incidente art. 10 și art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale; art. 1 alin. (3), art. 16, art. 29 și art. 30 din Constituția României, revizuită în 2003; art. 2 alin. (1) și **art. 15** din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

5.21. Pentru considerentele de mai sus, cu un vot de 5 pentru și unul împotriva Colegiul director constată săvârșirea faptei de discriminare constând în încălcarea demnității umane a femeilor potrivit art. 15 din O.G. 137/2000, republicată, fapt pentru care aplică sancțiunea amenzii contravenționale în cuantum de 2.000 RON.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20. alin.2, din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, **cu 5 voturi pentru și unul împotriva ale membrilor prezenți la ședință,**

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Fapta constituie discriminare în conformitate cu prevederile **art.2 alin.1** coroborate cu art. 15 din OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările ulterioare ;

2. Potrivit art.26 alin.1 din OG 137/2000 se sancționează reclamatul cu amendă în sumă de 2000 lei;
3. Clasarea dosarului ;
4. Prezenta hotărâre se va comunica reclamatului. O copie a acesteia se va trimite către Primăria sectorului 1 (în vederea recuperării amenzii contravenționale)
5. Prezenta hotărâre se comunică Primăriei Sectorului 1 București, pentru recuperarea amenzii contravenționale;

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Amenda se va achita la Primăria sector 1 București conform Ordonanței nr.2/2001 privind regimul juridic al contracvențiilor. Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar) . În termen de 15 zile din momentul în care constituie de drept titlu executoriu conform art.20 alin.10 al OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS Csaba – Membru

GERGELY Dezideriu – Membru

HALLER Istvan – Membru

NIȚĂ Dragoș Tiberiu – Membru

POP Ioana – Membru

VASILE Alexandru Vasile – Membru

